

Finances públiques ▶ L'entrevista

Fa un any i mig, seguint el curiós entrellat del destí, Jaume Bartumeu va nomenar Pere López ministre d'Economia i Finances amb quasi la mateixa edat que ell tenia quan va esdevenir titular de la mateixa cartera al gabinet d'Òscar Ribas el 1990. També com un caprici de la for-

tuna, López ha hagut de bregar amb un pressupost prorrogat, talment com Bartumeu 20 anys enrere. Per al titular d'Economia i Finances, però, la prioritat de les prioritats és ara l'acord entre socialdemòcrates i reformistes que permeti tirar endavant, d'una vegada per totes, la reforma fiscal.

«Cal que fem el marc jurídic, perquè les ganes d'invertir a Andorra ja hi són»

Pere López MINISTRE D'ECONOMIA I FINANCES

IAGO ANDREU
ANDORRA LA VELLA

–Més enllà de les bones paraules, ¿confia que les lleis fiscals s'aprovin aquesta legislatura?

–El Govern té l'esperança que aquestes quatre lleis fiscals –incloent la imposició indirecta– s'acabin aprovant. Entenem que es tracta d'un únic paquet, perquè de fet la tramitació en profunditat de la imposició directa no es va produir fins que es va entrar a tràmit el projecte de llei de l'IVA amb la respectiva memòria econòmica. Vam fer un treball molt seriós, molt rigorós, molt ampli, per avaluar l'impacte del model fiscal en el seu conjunt, tant en termes recaptatoris com de competitivitat de preus i estudiant totes les repercussions que la reforma tindrà sobre l'economia nacional. És per això que entenem que és una qüestió d'Estat i estratègica. Crec que després de la Constitució estem en el moment més important de la història econòmico-política del nostre país. Andorra és a les portes de la Unió Europea, a les portes de la internacionalització econòmica i a les portes d'oferir noves possibilitats als nostres treballadors i empresaris i de buscar un nou futur per als nostres fills. El futur passa per Europa i Europa està esperant a veure què passa amb aquestes quatre lleis fiscals que ens obriran les seves portes.

–¿En quin sentit?

–Aquestes lleis fiscals obren un nou marc de creixement econòmic, possibilitats d'expansió real als nostres empresaris i obren les possibilitats de captació d'inversió estrangera positiva.

–¿I si s'aproven les tres lleis d'imposició directa i no el projecte de llei de l'IVA?

–El model de les quatre lleis és el model just, equitatiu i que s'adiu amb els principis constitucionals. No aprovar la llei de l'IVA comportaria, d'entrada, algunes disfuncions tècniques. Amb el manteniment del sistema de mòduls i del l'ISI bancari tindriem sectors perjudicats i sobreguats i altres que continuarien amb beneficis fiscals. És un escenari que no funciona, tant des del punt de vista tècnic com des del punt de vista del repartiment de les càrregues fiscals. Però és que, a més, l'IVA també juga un paper clau en

▶▶López durant l'entrevista amb EL PERIÒDIC al seu despatx del Ministeri d'Economia i Finances.

la definició d'un nou model econòmic i no podem oblidar la importància que té quant al comerç internacional, els negocis d'importació i exportació o les vendes per internet.

–I la importància recaptatòria...

–Sí, també té una vessant recaptatòria, però després d'haver-ne parlat amb la Cambra de Comerç, amb la Confederació Empresarial i amb tots els sectors implicats està clar que l'IVA no ens farà perdre competitivitat. Elaborar tots els estudis necessaris ens va fer entrar la llei a tràmit amb cert retard, ja ho accepto, però calia tenir en compte tots els sectors afectats. A conseqüència del treball tècnic vam acabar reduint el tipus impositiu del 5%

MOMENT «HISTÒRIC»

«Andorra és a les portes d'oferir noves possibilitats als nostres treballadors i empresaris i de buscar un nou futur per als nostres fills»

LA IMPOSICIÓ INDIRECTA

«L'IVA també juga un paper clau en la definició d'un nou model econòmic, aprovar-lo no és només una qüestió tècnica i d'equitat»

al 4,5%. Però insisteixo que, per damunt de tot, l'IVA és un impost que forma part d'un paquet que permetrà el relleu de l'economia.

–¿Hi ha una raó tàctica, en tant que anar a les eleccions sense haver aprovat l'IVA dona oxigen a Andorra pel Canvi?

–El Govern s'ha marcat tres nivells de prioritats polítiques i en cap d'aquests nivells les eleccions estan contemplades com una prioritat: El primer nivell, és la reforma fiscal, que és una qüestió d'Estat i històrica. La segona prioritat la configuren tota una sèrie de lleis tramitades des del Govern o des del Grup Parlamentari: la llei d'impacte ambiental, les mesures de reactivació econòmica o la re-

ducció del termini per adquirir la nacionalitat que lamentablement no va prosperar. El tercer nivell de prioritat és la tramitació i la defensa del pressupost, per tal que el futur Govern, sigui el que sigui, pugui tenir un pressupost. Hem vist la dificultat de governar amb crèdits extraordinaris –que, malgrat el soroll, s'han aprovat quasi tots– una dificultat que encara serà més gran quan el Consell General estigui dissolt. Per tant cal arribar a consensuar un pressupost de mínims per a què l'Estat pugui funcionar.

–¿Estarien disposats a pactar un pressupost tan de mínims que no contempli cap nova inversió?

–Hem presentat el pressupost que entenem que és el millor per al país, tant des del punt de vista de les accions de protecció social i de reactivació econòmica; és un pressupost que contempla algunes inversions rellevants tant pel que fa a la reactivació de l'economia com pel que fa a projectes absolutament necessaris: noves infraestructures escolars, la nova Seu de la Justícia, camins de muntanya, refugis... i també a nivell informàtic, perquè sense millores informàtiques no hi ha reforma de l'administració. Però si s'han de reduir algunes partides o posposar algunes inversions, ho farem; aquest no és el problema, del que es tracta és d'assegurar el funcionament de l'Estat, el compliment dels compromisos adquirits i els serveis essencials, incloses les prestacions i les cobertures dels dèficits de la CASS.

–Des de l'oposició hi ha qui diu que el pressupost de mínims ja és el pressupost prorrogat i les dotzenes parts...

–Ja hem vist que això no és així, perquè hi ha una sèrie de partides en què no es produeix la renovació automàtica, així com una sèrie de contractes i compromisos –com els de la Seguretat Social– que han aparegut durant aquest any. Un pressupost prorrogat obligaria al Govern a tramitar uns crèdits extraordinaris que no s'aprovarien perquè el Consell General estaria dissolt.

–De l'emissió de deute públic no se n'ha parlat aquests últims mesos, ¿ha estat més difícil del que s'esperaven?

–No, no es tracta d'això. És un assumpte que està amb els últims

Finances públiques ▶ L'entrevista

Pàgines 2 a 5 <<<

retocs tècnics. Em puc aventurar a dir que en la segona o la tercera reunió del Consell de Ministres del mes vinent el Govern aprovarà l'emissió de deute públic i que abans de finalitzar el novembre o, com a molt tard, a principis de desembre, signarem una important operació de finançament amb un banc exterior. L'emissió de deute serà de 100 milions d'euros i quan el Govern l'aprovi el 10 o el 17 de novembre farem públiques les condicions; unes condicions atractives de mercat, amb un rendiment lligat al *rating* actual de l'Estat. Serà la primera emissió de deute públic del nostre país i també serà la primera vegada que el nostre país farà una operació de finançament internacional. Són avenços addicionals dins un procés ampli d'homologació internacional en l'àmbit econòmic-financer que ja va començar amb la sortida de la llista de paradisos fiscals i amb els 17 acords ratificats al Consell General i en la qual el marc fiscal juga un paper destacat. Sense oblidar altres avenços en matèria social o d'immigració, com la recent modificació del decret de proves mèdiques a la immigració. Tot plegat perquè aquest Govern té molt clar on és el futur dels nostres treballadors, dels nostres empresaris i dels nostres fills.

–¿Seria positiu que la reforma fiscal estés enllestida quan es faci l'emissió de deute públic?

–L'emissió de deute públic que tenim preparada és una emissió de deute públic intern, que subscriuran els bancs andorrans, la CASS comprarà una part dels seus fons, que serà una inversió més rendible que d'altres que està fent la CASS en aquests moments, i els bancs vendran la resta als seus clients, interiors o exteriors.

–¿Però que hi hagi un nou model fiscal és una garantia suplementària per als futurs compradors del deute?

–Seria una garantia suplementària, però no estem parlant de sortir als mercats internacionals; aquest és un altre repte que haurem d'assumir aviat i en aquest cas sí que la reforma fiscal és inevitable. Hi ha una vinculació directa entre la reforma fiscal i els *ratings* que Andorra pot obtenir en el futur. Hi ha l'informe de Standard & Poor's que així ho constata i, a més, tots sabem per l'experiència d'altres països, com Grècia, Irlanda o Portugal, quines són les conseqüències d'una reducció del *rating* inter-

▶ El titular d'Economia i Finances consulta una informació a l'ordinador, poc abans de l'entrevista, a finals de la setmana passada.

nacional. L'informe de Standard & Poor's és molt clar i apunta dos mancances clau: d'una banda l'endeutament, però també la poca diversificació del model econòmic. I aquí cal insistir en la triple vessant de la reforma fiscal: no només és un sistema equitatiu que ordena la recaptació de l'Estat, sinó que a més obre noves possibilitats de creixement econòmic i de diversificació.

–¿Aquesta primera emissió és un primer pas per a una emissió internacional de deute?

–Sí, és un primer pas ben treballat, crec que serà una emissió exitosa i que es col·locarà el total del deute. Però caldrà anar més enllà i acudir als mercats internacionals, en les condicions d'aquests mercats i en un escenari en què la qualificació de les agències de *rating* és fonamental. Els mercats internacionals voldran conèixer i valorar quin és el nostre marc fiscal, de la mateixa manera que un banc demana el salari o el pla de negoci a l'hora de donar un crèdit.

–Es parla de millorar els ingressos de l'Estat, però també de no augmentar la pressió fiscal. ¿Algun dia s'haurà de dir clar que la pressió fiscal també pujarà?

–Nosaltres hem enviat una memòria econòmica al Consell General i ho hem explicat a la Comissió de Finances i hem explicat que la pressió fiscal puja amb el nostre model: passem d'una pressió fiscal del 17,9% al 20,1%; és a dir, puja dos punts percentuals. Però la pressió fiscal segueix essent molt baixa al nostre país. Les pressions fiscals a la Unió Europea se situen al voltant del 40% i les pressions fiscals més baixes, com les de Luxemburg, Malta, Xipre o Irlanda, no se

PRESSUPOST DE MÍNIMS

«Fer funcionar l'Estat amb crèdits extraordinaris és complicat i amb un Consell dissolt que no pugui aprovar-los és impossible»

IMPOST SOBRE LA RENDA

«No l'hem oblidat, forma part del nostre programa i del nostre model, però l'hem posposat per facilitar el pacte amb els reformistes»

situen mai per sota del 30%. La preocupació del Govern –i d'aquí va venir el retard en la tramitació– era no augmentar la pressió fiscal indirecta, per no perjudicar l'activitat comercial, hotelera i turística en general. Una altra qüestió són els beneficis i qui faci beneficis haurà de contribuir. Recordem perfectament amb quin programa ens vam presentar, una altra cosa és l'acord al qual puguem arribar amb el Grup Reformista.

–¿S'han oblidat de l'impost sobre la renda?

–No, estava al nostre programa electoral i ara no està sobre la taula per no dificultar l'acord amb el Grup Reformista; però l'impost sobre els rendiments del treball haurà de ser un dels temes centrals de la propera campanya electoral. Entenem que és una figura impositiva necessària i justa. Si un petit empresari ha de pagar un 10% dels seus beneficis, es fa difícil d'entendre que un directiu, per exemple, no hagi de contribuir amb part del seu salari. A llarg termini, no ens hem oblidat mai d'aquest impost, però som conscients de l'equilibri de forces al Consell i del grau d'acord a què podem arribar amb els reformistes per aprovar allò en el que hi ha un principi d'entesa.

–Els que defensaven el nou model fiscal han guanyat la partida, ara tothom està d'acord amb aquest marc; però ¿potser falta omplir-lo de contingut?

–No comparteixo l'observació que falta contingut: De les taules de negociació han sortit 30 propostes i 127 accions molt concretes que el Govern està tirant endavant. A banda d'això, els diferents ministres, en l'àmbit de l'Educació, de la Salut, del Comerç... ens hem fet un fart de rebre empresaris de tots els sectors i tots els àmbits i que estan molt interessats en Andorra un cop la reforma fiscal tiri endavant i se signin els convenis per evitar la doble imposició. Estic parlant d'empresaris de Tolosa, de Marsella, de València, de Saragossa, de Manresa, d'Igualada i de Barcelona, tots ells interessats en les possibilitats d'Andorra. El Govern i el Consell han de fer el marc jurídic, que és el que lamentablement encara ens fa falta, perquè la iniciativa empresarial i les ganes de venir a Andorra ja hi són. Hi ha un nombre important d'empresaris del nord i del sud, i evidentment també de la mateixa Andorra, que estan esperant que aquestes lleis prosperin. ≡

TONY LARA